

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

МИШЉЕЊЕ

по Захтјеву привредног субјекта ФРИКОМ д.о.о. Требиње

Сарајево
април, 2024. године

Број: 01-26-7-1-9/24
Сарајево, 24.04.2024. године

Конкyренцијски савјет Босне и Херцеговине на основу члана 25. став (1) тачка ф. Закона о конкyренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву за давање мишљења привредног субјекта ФРИКОМ д.о.о. Требињских бригада 12, 89000 Требиње запримљеном дана 03.01.2024 године под бројем: 01-26-7-1-1/24, на 7. (седмој) сједници одржаној дана 24.04.2024. године, донио је

МИШЉЕЊЕ

Конкyренцијски савјет је дана 03.01.2024 године запримио од стране привредног субјекта ФРИКОМ д.о.о. Требињских бригада 12, Требиње (у даљем тексту: Фриком или Подносилац захтјева) Захтјев за давање мишљења број: 01-26-7-1-1/24 о могућности покретања поступка против Града Требиње и привредног субјекта Комунално а.д. Требиње због необезбјеђивања конкyрентности и злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став (2) тачка б), ц) и д) Закона о конкyренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон) на тржишту пружања комуналних услуга.

Поднеском запримљеним под бројем: 01-26-7-1-7/24 од 01.04.2024 године достављен је доказ о уплати административне таксе.

У свом захтјеву привредни субјекат Фриком наводи да се обраћа Конкyренцијском савјету за мишљење због ситуације везано за индивидуалну комуналну услугу „збрињавање отпада из стамбених и пословних простора“ у Граду Требињу, а имајући у виду и Рјешење које је овај орган донио на захтјев ”PENNY plus” д.о.о. Сарајево у вези злоупотребе доминантног положаја КЈКП д.о.о. Сарајево.

У свом захтјеву у битном наводи слједеће:

- да је ситуација са комуналним услугама у Граду Требињу нешто другачија од презентоване у Сарајеву, како у погледу законске регулативе тако и погледу стварне пословне праксе, као и статуса даваоца услуге;
- да сличност која се појављује у оба случаја се огледа у примјени цјеновника услуге чији је рок важења истекао. У Сарајеву услугу пружа државно јавно комунално предузеће, а у Граду Требињу сличну услугу наводно пружа већински (70 %) приватно акционарско друштво Комунално Требиње и то без одобрења надлежног органа локалне самоуправе и цјеновника одобреног од стране Скупштине града, објављеног у службеном гласнику;
- да област комуналних, односно економских услуга обрађују два закона и то: Закон о комуналним дјелатностима РС (у даљем тексту: ЗКД) (Сл.гл. РС 124/11 и 100/17) и Закон о заштити потрошача (у даљем тексту: ЗЗП) (Сл.гл. РС 06/12) који су оставили рок од шест мјесеци локалним самоуправама за прилагођавање својих аката, као и пословне праксе даваоца услуга са истим;
- да иако је прошло 11 година од истека рока за прилагођавање новој законској регулативи у пословној пракси везаној за збрињавање комуналног отпада у Граду Требињу се ништа није промијенило, изузев структуре власништва у привредном субјекту Комунално а.д., које је данас друштво са већинским приватним капиталом и са непромијењеном пословном праксом као за вријеме важења ЗКД 11/95, када су грађани одлагали отпад у импровизоване личне контејнере а комуналци долазили пред сваку кућу, преузимали и одвозили отпад (смеће);

- да веће фирме су имале своје контејнере, а мање фирме и станари колективног становања су одлагали отпад у веће заједничке контејнере смјештене на јавним површинама. Ту услугу су грађани плаћали државном комуналном предузећу по м² стамбено пословне површине коју користе, као што данас плаћају комуналну накнаду Граду Требињу. Из тих средстава се финансирала већина комуналних дјелатности;
- да данас иако је законска регулатива промијењена, грађани и привредна друштва Требиња, умјесто у личне, отпад морају одлагати у заједничке контејнере смјештене на јавним површинама и то задовољство плаћати два пута; прво Граду кроз плаћање комуналне накнаде, која служи за финансирање заједничких комуналних дјелатности и други пут Комуналном а.д. за наводно пружену услугу „одвоз смећа“;
- да морају истаћи да нови ЗКД не познаје услугу „одвоз смећа“, исту није организовала локална самоуправа, а наводни давалац нема овлашћење надлежног органа за њено пружање, нити постоји цјеновник исте одобрен од стране Скупштине локалне самоуправе;
- да иако услуга „одвоз смећа“ званично није организована она се и даље обрачунава и наплаћује од стране Комунално а.д. на исти начин као у вријеме важења ЗКД 11/95, односно по м² кориштене стамбено пословне површине уз коришћење цјеновника из 2009. године;
- да значи правна и физичка лица из Града Требиња имају два издвајања за финансирање комуналних дјелатности која се обрачунавају по м², само што једно плаћају Граду Требиње законито у виду плаћања комуналне накнаде, а друго плаћају незаконито Комуналном а.д. за наводно извршену услугу "одвоз смећа";
- да тако на дјелу имају злоупотребу доминантног положаја на тржишту (пољу пружања) комуналних услуга, па ће покушати објаснити зашто сматрају да је Комунално а.д. злоупотребило свој положај на тржишту;
- да нови ЗКД 124/11 је увео у ову област тржишне принципе пословања, па је стару услугу „одвоз смећа“ подијелио на двије и то индивидуалну комуналну услугу дефинисану чланом 2. тачка (г) и чланом 3. тачка (д) ЗКД као "збрињавање отпада из стамбених и пословних простора" намијењену правним и физичким лицима и услугу заједничке комуналне потрошње "чишћење јавних површина у насељеним мјестима" дефинисану чланом 2. тачка (к) и чланом 3. тачка (љ) ЗКД;
- да обје услуге подразумијевају одвоз отпада; прва из личних (индивидуалних) контејнера а друга из заједничких;
- да је локална самоуправа са великим кашњењем донијела двије одлуке везане за комуналне дјелатности и то: Одлуку о комуналним дјелатностима Града Требиња (Сл.гл.Града Требиња број 06/14) и Одлуку о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада (Сл.гл.Града Требиња број 12/16 и 05/19);
- да прва одлука је поред дефинисања комуналних дјелатности увела м² површине, као јединицу мјере за услугу „чишћење јавних површина“, а потом је увела и обавезу плаћања комуналне накнаде исто по м² површине стамбеног и пословног простора за све власнике истих, из којих средстава се имају финансирати услуге заједничке комуналне потрошње (заједничке комуналне дјелатности), све у складу са чланом 22. ЗКД;
- да друга одлука се односи на индивидуалну услугу "прикупљање, одвожење и депоновање комуналног отпада" која је безуспјешно покушала објединити нове законске норме и стару пословну праксу;
- да пошто је бивше комунално предузеће већ било приватизовано, то је Одлука 12/16 у складу са ЗКД-ом увела обавезу провођења процедура јавних набавки при избору даваоца ове услуге, задржавши стари принцип обрачуна и наплате услуге према површини (м²) стамбено-пословних простора правних и физичких лица. Одлука није узела у обзир чињеницу да је законом прописан принцип личног-индивидуалног пружања-примања услуга, те мјерења, обрачун и наплату према количини пружене - примљене услуге. Ова одлука са овим принципом увела је двоструко опорезивање по истом основу тј. м² површине стамбено пословних простора, а за финансирање комуналних дјелатности, односно узевши у обзир и порез на имовину имамо троструко издвајање правних и физичких лица по м², што није допуштено;
- да дакле Одлука 12/16 је примјенила законску норму дату чланом 10. и 11. ЗКД, те је рекла члан. 3. (1) да се обављање комуналне услуге "збрињавање отпада из стамбених и

пословних простора” повјерава даваоцу услуге уговором послџе проведених процедура јавних набавки, а чланом 4. став 2. да се пружање ове комуналне услуге врши на основу уговора закљученог између даваоца комуналне услуге и корисника-потрошача;

- да у реалном животу, односно пословној пракси, законом предвиђена норма одлагања отпада у личне контејнере, те мјерење и плаћање одвоза (индивидуалне услуге) према количини и цјеновнику одобреном од страна Скупштине града, уз избор даваоца услуге путем провођења процедура јавних набавки никада није заживјела, односно Град никада није изабрао најповољнијег даваоца услуге „збрињавање отпада“ тако да ни индивидуална услуга, намијењена правним и физичким лицима, везана за отпад који се производи-ствара у њиховим просторима у нашем Граду није организована, нити је могуће користити на законити начин;

- да на сајту јавних набавки Града Требиња се могу видјети одлуке о додјели уговора Комуналном а.д за обављање услуга заједничке комуналне потрошње и то: за услугу чишћење јавних површина у насељеним мјестима” дефинисану чланом 2 тачка (к) и чланом (л) ЗКД, те услугу "одржавање, уређивање и опремање јавних зелених и рекреационих површина” дефинисану чланом 2. ставом (л) и чланом 3.(љ) и то без претходно одлуком дефинисаних критеријума;

- да Комунално а.д, сматра да чишћењем јавних површина са одвозом отпада на депонију истовремено врши и индивидуалан одвоз смећа од правних и физичких лица, пошто она услед непостојања могућности коришћења личних контејнера свој отпад морају одлагати у заједничке контејнере из којих отпад одвози давалац;

- на овај начин Комунално а.д. је под формом "чишћења јавних површина” увело у живот и услугу "одвоз смећа”, те исту обрачунава и наплаћује по м2 површине стамбено пословних простора уз коришћење неважећег цјеновника из 2009 год;

- да у томе их прећутно подржава и локална самоуправа, која не прави сметње таквом пословном понашању;

- да је за Комунално а.д. као и за локалну самоуправу као 30% акционара ово је јако прихватљива варијанта убирања прихода, пошто им на крају године обезбјеђује највећу добит и дивиденде за акционаре, те је прећутна сагласност са оваквом незаконитом пословном праксом наведеног даваоца услуге "одвоз смећа”;

- да је интересантно напоменути да су у Републици Српској приватизована само комунална предузећа у три већа града: Бања Лука, Добој и Требиње, гдје она и даље уживају углед и статус комуналних предузећа, са непромијењеном пословном праксом обрачуна и наплате услуге "одвоз смећа” по м2, умјесто обрачуна према количини. Било би интересантно истражити ко се стварно крије иза акционара на папиру овога друштва;

- да дакле, иако имају нове норме дате ЗКД 124/11, у реалном животу правних и физичких лица се ништа није промијенило у односу на стање за вријеме важења ЗКД 11/95 само што данас поред услуге "одвоз смећа”, коју плаћају Комуналном а.д. морају плаћати и комуналну накнаду Граду за исту намјену;

- иако се индивидуалне услуге пружају након закљученог уговора са корисником-потрошачем, наш наводни давалац услуге "одвоз смећа”, коју као такву ЗКД 124/11 не познаје, нити ју је организовала у складу са чл.6 ЗКД локална самоуправа, каже да њу морају платити сви без обзира да ли је користили или не, имали уговор или не, пошто сви одлажу отпад у контејнере;

- да то значи да су обавезници коришћења и плаћања ове услуге сва лица, иако је градска одлука рекла да су то сви власници пословних и стамбених простора, а Закони РС су рекли да су то домаћинства, правна и физичка лица као предузетници, која комуналне услуге користе по закљученом уговору са законитим даваоцем, када и настаје облигациони однос и могућност коришћења личних података за обраду приликом фактурисања. На дјелу је дакле свјесно поистовјећивање, односно обједињавање;

- индивидуалне услуге "збрињавање отпада из стамбених и пословних простора” са услугом заједничке комуналне потрошње ”чишћење јавних површина у насељеним мјестима”, односно њихово обједињавање у једну услугу "одвоз смећа” како је било до доношења ЗКД 124/11, те се стога и наставио примјењивати стари цјеновник и судска пракса наслоњена на ЗКД 11/95 и општинску одлуку о одржању чистоће (Сл. Гл. Општина Требиње број 03/2001);

- да из пресуда судова који пресуђују у овим споровима, провејава став да је Комунално а.д. комунално предузеће, да је овлашћено за пружање комуналних услуга, да је у претходном периоду исте пружао, да је тужени Фриком д.о.о. исте примао и да их мора платити. Овакви ставови суда никада нису поткријепљени потребним доказима, нити образложени важећим законским прописима који такво пословно понашање омогућују већ само нормама ЗКД 11/95, који је престао важити 5 мјесеци послје доношења ЗКД 124/11;
- да без обзира што се услуге од јавног интереса пружају по закљученом уговору и што Фриком д.о.о. са наводним даваоцем услуге нема потписан уговор судови пресуђују у његову корист, не узимајући у обзир чињеницу да смо коришћење заједничких контејнера платили кроз плаћање комуналне накнаде. Уговор нам је нуђен али га нисмо могли прихватити и закључити из разлога што Комунално а.д. никада није изабрано за даваоца услуге намијењено правним и физичким лицима, како се год она звала, нити је Скупштина Града усвојила и објавила цјеновник исте како налаже ЗКД 124/11;
- да како потписати уговор са таквим друштвом још ако гласи на неодређено вријеме јер је ово чист примјер изграђеног монополског положаја и монополског понашања на тржишту комуналних услуга од стране Комунално а.д. и оних који га подржавају;
- да се поставља питање шта је мотив за овакво понашање и непоштовање закона РС како од стране локалне самоуправе тако и наводног даваоца, па и судова који пресудују у споровима на ову тему, највјероватније финансијска и материјална корист;
- да значи у реалном животу имамо тотални бојкот нове законске регулативе и од стране локалне самоуправе и наводног даваоца услуге "одвоз смећа", као и инспекцијских и судских органа који би требали да реагују на кршење закона, као и да суде на основу Законских норми и достављених доказа;
- да судови који пресуђују у овим споровима су заузели став да се коришћење контејнера за заједничко одлагање отпада мора посебно платити, иако таква законска норма не постоји;
- да ово значи да судови пресуђују у корист наводног даваоца ткз. услуге "одвоз смећа", без обзира што та услуга није организована од стране локалне самоуправе, што тужилац није овлашћен за њено обављање, обрачунавање и наплату и што тужени нема уговор са тужиоцем. Све супротно ЗКД и ЗЗП;
- да овакво понашање локалне самоуправе и судова говори да они свјесно тако поступају омогућујући на тај начин привилегован-монополски положај на тржишту услуга ткз. даваоцу услуге „одвоз смећа" Комунално а.д. Требиње.
- да на овај начин они уводе у живот финансијско оптерећење за правна и физичка лица које закони РС нису прописали, што итекако утиче на увећање прихода наводног даваоца услуге, а самим тим и увећану наплату дивиденде акционара на крају године, која није мала;
- да дакле иако немају изабраног и овлашћеног даваоца индивидуалне услуге "збрињавање отпада из стамбених и пословних простора", нити одобрен цјеновник исте, правна и физичка лица ипак морају плаћати неорганизовану услугу "одвоз смећа" даваоцу услуге "чишћење јавних површина", иако је коришћење заједничких контејнера на јавним површинама платило кроз плаћање комуналне накнаде;
- да је ЗКД 124/11 је индивидуалне комуналне услуге поставио на тржишним принципима "хоћеш да користиш услугу потписујеш уговор са овлашћеним даваоцем и плаћаш према количини примљене услуге и цјеновнику одобреном од стране надлежног органа - Скупштине", на исти начин као што се троши и плаћа вода, енергија.;
- да за оне који не желе потписати уговор са овлашћеним даваоцем, ЗКД је чланом 39. предвидио покретање прекршајног поступка од стране овлашћеног даваоца и плаћање прекршајне казне, што се у досадашњој пословној пракси никада није десило;
- да морају истаћи да Комунално а.д., услугу чишћења јавних површина у насељеним мјестима" обавља коректно у складу са уговором, за што је плаћено од Града Требиња, али исту услугу наплаћује још једном незаконито од правних и физичких лица из Града, под изговором пружања и наплате услуге „одвоз смећа";
- да се у томе огледа јачина монополског положаја Комуналног а.д. на пољу комуналних услуга у Граду Требињу и привилегија интересних група које од тога имају корист. У томе им је свакако помогла и локална самоуправа својим нечињењем, као и Министарство грађења и

урбанизма као предлагач закона, јер нису предвидјели контролу провођења усвојених законских норми и рјешења;

- да су се обраћали и инспекцијском службама и неким министарствима, али да овај и овакав проблем није у њиховој надлежности према њиховим тврдњама;
- да је Конкурвенцијски савјет можда једини орган који би могао помоћи да се овај монопол већински приватног друштва на поменути комуналну услугу „одвоз смећа“ укине, односно да се успостави законита пословна пракса на пољу ових услуга и уведе у праксу законом предвиђена обавеза избора најповољнијег даваоца услуге;
- да дакле на дјелу имамо монополски положај Комунално а.д. на тржишту комуналних услуга, кога свим силама настоји да очува у што су се, чини се, укључити и судови у Требињу и Бањој Луци, доношењем пресуда у њихову корист, супротно важећој законској регулативи и све то прећутно толерише и локална самоуправа пошто и она од овакве пословне праксе има велику корист;
- да локална самоуправа чији је задатак организација и провођење комуналних дјелатности-услуга 7 година није у стању да у складу са чланом 3. став (1) своје Одлуке (12/16) изабере најповољнијег понуђача за услугу „збрињавање отпада из стамбених и пословних простора” и обезбједи конкурентност на тржишту услуга што би највише одговарало грађанима пошто би се услуга коју користе мјерила и према количини примљене услуге, а не као до сада према м² површине пословних и стамбених простора;
- да је Град неизбором најповољнијег даваоца и прећутном сагласношћу са тренутном пословном праксом обезбједио Комуналном а.д. монополски положај на тржишту индивидуалних комуналних услуга, те милионске приходе и добит на крају године.
- да ако је у надлежности овог органа, да се „натјера“ Град Требиње да поступи по слову закона и своје одлуке те изабере најповољнијег даваоца за услугу ”збрињавање отпада из стамбених и пословних простора” како би се и на том пољу обезбједила конкурентност, на што је локална самоуправа заборавила. Тиме би био елиминисан монопол Комунално ад. и наплата једне услуге два пута. Значи у пословној пракси имају наметнуту услугу „одвоз смећа” која обједињује индивидуалну услугу збрињавање отпада из стамбених и пословних простора и заједничку услугу чишћење јавних површина, те насилно наметнут намет за плаћање те непостојеће услуге који закони РС нису прописали;
- да дакле привредно друштво Фриком д.о.о. мора платити намет, односно услугу, у корист Комуналног а.д. без обзира што закони РС па ни ЗКД нису прописали, односно локална самоуправа није организовала, коришћење контејнера за заједничко одлагање отпада на јавним површинама платило кроз плаћање комуналне накнаде;
- да је Комунално а.д. Требиње већински приватно друштво и није изабрано и овлашћено од стране локалне самоуправе за пружање и наплаћивање некакве услуге ”одвоз смећа-отпад, да немају потписан уговор са таквим неизабраним даваоцем, да не користе законом дефинисану услугу на законити начин, да не постоји цјеновник такве услуге, одобрен и објављен од стране скупштине града, да обрачун услуге је према броју м² површине, умјесто према количини, је незаконит;
- да се дакле Град Требиње није потрудио да спријечи монопол Комуналног а.д. на поменути спорну индивидуалну услугу, нити је покушао увести у живот тржишна правила понашања и тиме заштити интерес потрошача. Комунално а.д. је оваквим пословним понашањем, односно неовлашћеним наплаћивањем неорганизоване услуге по незаконитом цјеновнику прекршило многе чланове закона као нпр: Закон о конкуренцији, Закон о комуналним дјелатностима, Закон о заштити потрошача РС, Закон о заштити личних података БиХ сл.ги.бр 49/06, (обрадује личне податке без уговора), Закон о фискалним касама РС (за наводно извршену услугу не издаје фискални рачун), Градску одлуку о прикупљању, одвожењу и збрињавању комуналног отпада, Одлуку Уставног суда РС У-37/17 која каже да је неуставно обрачунавање услуге прије закључења уговора;
- да је чланом 143 став (и) ЗЗП прописано: казниће се 3000 до 15000 КМ правно лице-трговац као давалац услуге, ако са потрошачем-примаоцем услуге не сачини уговор у писаној форми у складу са чланом 48;
- да је чланом 67. ЗЗП став (л) прописано: забрањује се испорука потрошачу производа или услуге коју потрошач није поручио, ако таква испорука захтијева плаћање, став (2):

потрошач има право да примљени производ или услугу коју није поручио задржи, без обавезе плаћања или обавјештавања трговца, став (4): ништавне су одредбе у условима пословања трговца или понуди посла без претходне нарудбе потрошача према којој би ћутање потрошача значило прихватање понуде;

- да Комунално а.д, тврди, без достављених доказа, да потрошачима пружа услугу ”одвоз смећа”, коју ЗКД не препознаје и исту није организовала локална самоуправа;
- да пружање услуге без дозволе надлежног органа и без одобрења потрошача лично представља насиље над потрошачем те да овакву пословну праксу коју практикује Комунално а.д. Закон о заштити потрошача (члан. 38-45) третира као непоштену и каже да је непоштена пракса забрањена, а пословна пракса је непоштена ако: а) је супротна захтјевима професионалне пажње, б) ако може битно да наруши економско понашање просјечног потрошача коме је таква пракса намијењена, ц) је обмањујућа и агресивна;
- да чланом 41. ЗЗП прописано да је обмањујућа пословна пракса трговца (даваоца услуге) сматра се а) неистинита тврдња трговца да је одређени кодекс понашања одобрен од надлежног органа;
- да је чланом 44. ЗЗП прописано да се агресивном пословном праксом сматра: в) вишеструко обраћање потрошачу, противно његовој вољи, телефоном, факсом, електронском поштом, испоставом фактуре-опомене или другим средством за даљинску комуникацију, осим у случајевима остваривања потраживања из уговора;
- да дакле овај тзв. давалац услуге се понаша агресивно и представља као да има овлашћење надлежног органа, које не показује и узнемирава их тражењем наплате нечега што није верификовано уговором са њима, односно не постоји облигациони однос између двије стране, што је тражење мимо уговора. Агресивна пословна пракса је недозвољена и кажњива по члану 163 и члану 167 ЗКД, а осим тога Комунално ад. обрађује личне податке и податке наше фирме без одобрења, односно потписаног уговора,
- да Комунално а.д. за обрачунате услуге не издаје фискалне рачуне и исте им не доставља;
- да је Град чланом 6. Одлуке 12/16 прописао да се обрачун услуге врши на три начина с тим што је обрачун по м2 преовладавајући, иако је одлуком 06/14 прописао да је м2 јединица мјере за чишћење јавних површина;
- да ли се неовлашћено пословно понашање и наплаћивање неорганизоване услуге уз употребу цјеновника чији је рок важења истекао доношењем новог ЗКД број 124/11, може санкционисати на законити начин, односно да ли је то у надлежности КонкурENCIЈског савјета?
- да су на овај начин изложени једном виду дискриминације, без обзира што је члан 46. став (3) ЗЗП-а рекао да се услуге морају пружати свима под истим условима, без дискриминације.

У вези наведеног захтјева КонкурENCIЈски савјет се обратио Граду Требиње актом број: 01-26-7-1-2/24 и актом број: 01-26-7-1-3/24 од 23.02.2024 године са упитом да се доставе подаци ко је давалац наведених услуга на подручју Града Требиња (јавне/приватне установе и сл) и под којим условима, на који начин се делегирају наведени послови (нпр. да ли поступком јавног позива или на неки други начин) и ко је надлежан за утврђивање цјеновника наведених услуга (молим доставите све одлуке и цјеновнике који се односе на наведену услугу).

Са истим упитом број: 01-26-7-1-6/24 од 18.03.2024 године смо се обратили и привредном субјекту Комунално а.д. Требиње.

Град Требиње је актом за примљеним под бројем: 01-26-7-1-4/24 од 18.03.2024 године доставио одговор у којем наводе да Комунално а.д. Требиње се бави услугом сакупљања, одвоза комуналног отпада, одржавања градског зеленила као Давалац услуге и да је у складу са одредбама ЗКД регулисана организација обављања комуналних дјелатности и начин рада.

Привредни субјекат Комунално а.д. Требиње је дописом за примљеним под бројем: 01-26-7-1-8/24 дана 04.04.2024 године доставило одговор у којем наводе да они обављају услугу

збрињавања комуналног отпада из стамбених и пословних јединица као и чишћење јавних површина у складу са одредбама ЗКД и Одлуком Града Требиња о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада, те да су сви цијеновници услуга које пружа Комунално а.д. Требиње одобрени од стране Града Требиња.

Поступајући по поднесеном Захтјеву, анализом свих достављених података и чињеница из Захтјева, а на основу одредби Закона, Конкурентијски савјет даје сљедеће мишљење:

Конкурентијски савјет је у складу са чланом 25. став (1) тачка ф) Закона надлежан да даје мишљење и препоруке о било ком аспекту конкуренције, по службеној дужности или на захтјев државног органа, привредног субјекта или друштва.

Такође, Конкурентијски савјет је у складу са чланом 25. став (2) Закона надлежан да на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој усклађености са Законом.

За напријед наведене Одлуке, које је донио Град Требиње, Конкурентијски савјет није добио захтјев за давање мишљења о њиховој усклађености са Законом о конкуренцији, прије него што су исте усвојене, а како је прописано напријед наведеним чланом закона.

Истовремено истичемо да Конкурентијски савјет није надлежан да оцјењује усклађеност наведених Одлука са другим законима и прописима.

Стога, уколико Подносилац захтјева сматра да поступање/непоступање Града Требиње или Одлуке које је донио Град Требиње нису у складу са Законом о конкуренцији, наведено би указивало на постојање забрањеног споразума из члана 4. Закона.

Члан 4. став 1. Закона одређује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- а) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова,
- б) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања,
- ц) подјелу тржишта или извора снабдјевања, примјену различитих услова на идентичне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију и
- д) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметним споразумом.

Надаље, уколико Подносилац захтјева сматра да поступање/непоступање привредног субјекта Комунално а.д. Требиње или Цијеновници које примјењује наведени привредни субјекат нису у складу са Законом о конкуренцији, наведено би указивало на постојање злоупотребе доминантног положаја из члана 10. Закона.

Чланом 9. Закона одређен је појам доминантног положаја неког привредног субјекта, док члан 10. Закона прописује сљедеће:

- (1) Забрањена је свака злоупотреба доминантног положаја једног или више привредних субјеката на релевантном тржишту.
- (2) Злоупотреба доминантног положаја посебно се односи на:
  - а) директно или индиректно наметање нелојалних куповних и продајних цијена или других трговинских услова којима се ограничава конкуренција;
  - б) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача;

- ц) примјену различитих услова за исту или сличну врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај;
- д) закључивање споразума којима се условљава да друга страна прихвати додатне обавезе које по својој природи или према трговинском обичају немају везе с предметом таквог споразума.

Имајући у виду запримљени Захтјев Подносиоца захтјева, Конкурентијски савјет наглашава да се евентуална постојања забрањених конкурентијских дјеловања и злоупотребе доминантног положаја утврђују у поступцима који се воде пред Конкурентијским савјетом, на који начин је једино и могуће утврдити повреду Закона о конкурентији.

Мишљењем се не може дати оцјена о постојању истих нити цијенити законитост одређеног понашања привредних субјеката.

У складу са наведеним упућујемо Подносиоца захтјева на могућност да као странка поднесе захтјев за покретање поступка, сходно члану 27. став 1. и 3. Закона о конкурентији у складу са Одлуком о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом ("Службени лист БиХ" бр. 30/06, 18/11 и 75/18).

Ово мишљење се заснива на подацима из Захтјева, те уколико исти одступају од стварног чињеничног стања, не може се примијенити.

Предсједница

Адиса Бегвић

Доставити:

- **Подносиоцу захтјева**
- **архив Конкурентијског савјета**